

RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE

Brussel, 2 mei 2007 (14.05)
(OR. en)

9152/07

SOC 175

NOTA

van: Groep sociale vraagstukken
aan: het Comité van permanente vertegenwoordigers (1e deel) / de Raad EPSCO
Betreft: **Toetsing van de uitvoering door de lidstaten en de EU-instellingen van het Actieprogramma van Peking**
- **Indicatoren met betrekking tot onderwijs en opleiding van vrouwen**
= **Ontwerp-conclusies van de Raad**

In het kader van de follow-up van het Actieprogramma van Peking, dat tijdens de Wereldvrouwenconferentie van de Verenigde Naties in 1995 is aangenomen, heeft het Duitse voorzitterschap besloten te werken aan het thema "onderwijs en opleiding van vrouwen", en heeft het een verslag met een reeks indicatoren opgesteld.

Voor de delegaties gaan in bijlage dezes de ontwerp-conclusies van de Raad, waarover op 24 april 2007 een algemeen akkoord is bereikt in de Groep sociale vraagstukken. Het begeleidende verslag van het Duitse voorzitterschap staat in een afzonderlijk Addendum 1 bij dit document.

ONTWERP-CONCLUSIES VAN DE RAAD
over de toetsing van de uitvoering door de lidstaten en de EU-instellingen van het
Actieprogramma van Peking

Onderwijs en opleiding van vrouwen

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

1. ERKENNENDE hetgeen volgt:
 - (a) gendergelijkheid is een fundamenteel, in het EG-Verdrag verankerd beginsel van de Europese Unie en een van de doelstellingen en taken van de Gemeenschap, en het integreren van gelijkheid tussen mannen en vrouwen in alle communautaire activiteiten vormt een specifieke opdracht voor de Gemeenschap;
 - (b) het gendergelijkheidsbeleid is een essentieel instrument voor economische groei, welvaart en concurrentievermogen, en bijgevolg voor de Lissabonstrategie voor groei en werkgelegenheid;
 - (c) de deelname van vrouwen aan wetenschap en technologie kan bijdragen tot meer vernieuwing, een hogere kwaliteit en een beter concurrentievermogen van het wetenschappelijk en industrieel onderzoek en de evenwichtig verdeelde deelname van zowel mannen als vrouwen op dit gebied zal bijdragen tot een afname van de tekorten aan bepaalde vaardigheden waarmee de EU in deze sectoren te kampen heeft;
 - (d) hoewel de genderratio bij de aanvang van hoger onderwijs een evenwicht heeft bereikt en vrouwen gemiddeld een hoger niveau van onderwijs/opleiding bereiken dan mannen, blijven vrouwen toch vaak ondervertegenwoordigd op de hoogste niveaus van het academische en het beroepsleven;
 - (e) de Raad Onderwijs, Jeugdzaken en Cultuur streeft naar een samenhangend referentiekader van indicatoren en ijkpunten voor toezicht op de vorderingen in de richting van de Lissabon doelstellingen inzake onderwijs en opleiding.

2. OVERWEGENDE hetgeen volgt:

Naar aanleiding van de vierde Wereldvrouwenconferentie van de Verenigde Naties in 1995 in Peking heeft de Europese Raad van Madrid (15-16 december 1995) verzocht om een jaarlijkse evaluatie van de uitvoering in de lidstaten van het Actieprogramma van Peking, en vervolgens

- (a) heeft de Raad op 2 december 1998 besloten dat de jaarlijkse evaluatie van de uitvoering van het Actieprogramma een voorstel voor een reeks kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren en ijkpunten zou omvatten;
- (b) hebben de opeenvolgende voorzitterschappen sinds 1999 een reeks kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren ontwikkeld op een aantal van de 12 kritische aandachtsgebieden van het Actieprogramma van Peking, namelijk: Vrouwen en besluitvorming (1999); Vrouwen in de economie (het combineren van beroeps- en gezinsleven) (2000); Vrouwen in de economie (gelijke beloning) (2001); Geweld tegen vrouwen (2002); Vrouwen en mannen in de economische besluitvorming (2003); Seksuele intimidatie op het werk (2004); Vrouwen en gezondheid (2006); en Institutionele regelingen (2006). Elk jaar heeft de Raad conclusies over deze indicatoren aangenomen;
- (c) stelt de Commissie, conform het verzoek van de Europese Raad van 20-21 maart 2003 in samenwerking met de EU-lidstaten jaarlijks voor de voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad een verslag op over de ontwikkelingen op het gebied van gendergelijkheid, alsook richtsnoeren voor de gendermainstreaming van het sectorale beleid;
- (d) hebben de EU-ministers verantwoordelijk voor gendergelijkheid en gendermainstreaming, in de context van de tienjaarlijkse toetsing van het Actieprogramma van Peking op 4 februari 2005 in Luxemburg een gezamenlijke verklaring aangenomen waarin zij, onder meer, hun krachtige steun en inzet voor de volledige, effectieve uitvoering van de verklaring van Peking en het actieprogramma uitspreken;

- (e) heeft de Raad in juni 2005 de lidstaten en de Commissie verzocht de institutionele regelingen ter bevordering van gendergelijkheid te versterken en een kader tot stand te brengen voor de beoordeling van de uitvoering van het Actieprogramma van Peking, met het oog op een meer samenhangend en systematisch toezicht op de vorderingen, en heeft hij de Commissie verzocht de beoordeling van relevante indicatoren die zijn ontwikkeld voor de follow-up van de uitvoering van dat actieprogramma, op te nemen in haar jaarverslag voor de voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad;
- (f) wordt in het Actieprogramma van Peking verklaard dat "investeren in formele en niet-formele onderwijs- en opleidingsvormen voor meisjes en vrouwen (...) een van de beste middelen is gebleken om duurzame ontwikkeling en zowel aanhoudende als duurzame economische groei tot stand te brengen";
- (g) hebben de lidstaten in het Actieprogramma van Peking verklaard dat onderwijs een mensenrecht is, en zich ertoe geëngageerd om qua kader en inhoud niet-discriminerend onderwijs voor meisjes en vrouwen zowel als voor jongens en mannen tot stand te brengen, en ervoor te zorgen dat onderwijskwalificaties gelijkelijk toegankelijk en haalbaar zijn;

Het Duitse voorzitterschap van de EU heeft een verslag opgesteld waarin de volgende drie indicatoren inzake onderwijs en opleiding van vrouwen aan bod komen, met de nadruk op gebieden die qua gendergelijkheid bijzondere aandacht behoeven:

- (1) *Verhouding vrouwelijke/mannelijke afgestudeerden op het totaal van alle afgestudeerden in wiskundige, wetenschappelijke en technische disciplines (hoger onderwijs)*

De indicator heeft betrekking op de genderratio's op studiegebieden die als cruciaal voor de verwezenlijking van de Lissabonstrategie voor groei en werkgelegenheid gelden en dient om de vorderingen in de richting van een afname van de ongelijke vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in wiskunde, wetenschappen en technologie te beoordelen, in overeenstemming met het ijkpunt dat de Raad Onderwijs, Jeugdzaken en Cultuur in 2003 heeft vastgelegd: "Het totaal aantal afgestudeerden in wiskunde, wetenschappen en technologie in de Europese Unie moet tegen 2010 met minstens 15% stijgen. Tegelijk moeten de verschillen tussen mannen en vrouwen afnemen";

- (2) *Arbeidsparticipatie van vrouwen en mannen (tussen 25 en 39 jaar oud; en tussen 40 en 64 jaar oud) volgens hoogst verworven onderwijsniveau*

De indicator onderzoekt het effect van het onderwijsniveau op de werkgelegenheid voor vrouwen en mannen, alsmede de kloof tussen de arbeidsparticipatie van vrouwen en die van mannen met hetzelfde onderwijsniveau. De indicator helpt de vorderingen in de richting van de werkgelegenheidsdoelstelling van Lissabon, namelijk een arbeidsparticipatie van 60% van de vrouwen in 2010, te beoordelen, en omvat tevens een kwalitatieve dimensie;

- (3 a) *Verhouding vrouwelijke/mannelijke afgestudeerden op ISCED 5a-niveau op het totaal van alle ISCED 5a-afgestudeerden en verhouding vrouwelijke/mannelijke gepromoveerden op het totaal van alle gepromoveerden, per breed studiegebied en algemeen totaal*

De indicator onderzoekt de genderratio bij hooggekwalificeerde afgestudeerden op het ogenblik dat zij kunnen worden toegelaten tot geavanceerde onderzoeksprogramma's of de arbeidsmarkt, in het bijzonder die voor onderzoek en ontwikkeling, kunnen betreden. Gendergelijkheid op het geavanceerde onderzoeksniveau is een van de voorwaarden voor een innovatieve en concurrerende O&O-omgeving in de Europese Unie;

- (3 b) *Verhouding vrouwelijk/mannelijk academisch personeel, gedifferentieerd naar anciënniteit en in totaal*

De indicator beoordeelt de genderratio op verschillende anciënniteitsniveaus in academische instellingen. Een evenwichtige verdeling van vrouwen en mannen op alle niveaus is van wezenlijk belang voor de bevordering van gendergelijkheid in onderzoek en ontwikkeling, bij de besluitvorming in academische instellingen en onderzoek, en in het hoger onderwijs in het algemeen, ook voor wat betreft de inhoud van de onderwijsprogramma's.

3. BRENGT IN HERINNERING:

- (a) dat de lidstaten vastbesloten zijn om, in de context van de Lissabonstrategie (2000), de arbeidsparticipatie van vrouwen te doen stijgen tot 60% tegen 2010 en om de genderongelijkheid op het gebied van onderwijs en opleiding weg te werken;

- (b) dat de lidstaten vastbesloten zijn om naar geslacht uitgesplitste gegevens, en informatie, te genereren voor de evaluatie van de uitvoering van het Actieprogramma van Peking door de lidstaten;
 - (c) dat de Europese Raad bij de aanneming van het Europees pact voor gendergelijkheid op 23/24 maart 2006 maatregelen op nationaal en EU-niveau heeft aangemoedigd ter bestrijding van genderspecifieke stereotypen, met name die in verband met arbeidsmarkten waar zich seksesegregatie voordoet, alsmede in het onderwijs;
 - (d) dat het wegwerken van genderspecifieke stereotypen op het gebied van onderwijs, opleiding en cultuur, alsook het bevorderen van de gelijke deelname van vrouwen en mannen aan wetenschap en technologie prioritair actiegebieden zijn die de Commissie heeft geformuleerd in haar op 1 maart 2006 aangenomen routekaart voor de gelijkheid van vrouwen en mannen 2006-2010;
 - (e) dat de Raad Onderwijs, Jeugdzaken en Cultuur in 2003 overeenstemming heeft bereikt over het volgende ijkpunt: "Het totaal aantal afgestudeerden in wiskunde, wetenschappen en technologie in de Europese Unie moet tegen 2010 met minstens 15% stijgen. Tegelijk moeten de verschillen tussen mannen en vrouwen afnemen";
 - (f) dat de Raad Concurrentievermogen van april 2005 de lidstaten heeft verzocht om als een eerste stap te streven naar een verhoging van het percentage vrouwen in leidende functies in de overheidssector tot 25% en naar een bevordering van hun participatie aan industrieel onderzoek en technologie;
4. NEEMT NOTA van het verslag over gendergelijkheid in onderwijs en opleiding van het Duitse voorzitterschap, en van de drie indicatoren voor de toekomstige follow-up van het Actieprogramma van Peking aangaande het kritische gebied van onderwijs en opleiding van vrouwen, in het bijzonder hoger onderwijs en onderzoek;
5. IS ERMEE INGENOMEN dat de lidstaten zich hebben ingespannen voor en vorderingen hebben gemaakt met de verwezenlijking van de strategische doelstelling van het Actieprogramma van Peking aangaande de bevordering van gendergelijkheid en gendermainstreaming in onderwijs en opleiding, d.w.z. de genderratio bij de aanvang van hoger onderwijs is nu in evenwicht en vrouwen bereiken gemiddeld een hoger formeel opleidingsniveau dan mannen;

6. BENADRUKT dat er niettemin nog steeds genderspecifieke stereotypen in onderwijs- en opleidingssystemen bestaan en invloed uitoefenen op de keuzes van meisjes en vrouwen zowel van jongens en mannen met betrekking tot het studiegebied, het gebied van opleiding en het onderwijs- en opleidingsniveau, en derhalve een weerslag hebben op de werkgelegenheidsmogelijkheden, de loopbaanontwikkeling, de bezoldiging en het leven van meisjes en vrouwen zowel als van jongens en mannen, vaak met negatieve gevolgen voor meisjes en vrouwen;
7. BENADRUKT dat vrouwen nog steeds ondervertegenwoordigd zijn in leidinggevende functies in het onderwijs, met name in het onderzoek en de academische wereld;
8. ROEPT de lidstaten OP gendergelijkheid te bevorderen en gendermainstreaming in te voeren op alle niveaus van hun onderwijs- en opleidingsbeleid, onder andere door maatregelen te nemen om te zorgen voor gelijke toegang en deelname voor vrouwen en mannen en voor een gendergevoelig onderwijskader en een onbevooroordeelde onderwijsinhoud, alsmede om een einde te maken aan alle vormen van directe of indirecte discriminatie in onderwijs en opleiding, in academische instellingen en in alle voorschriften inzake bevordering in het onderwijs of de academische wereld, alsook op het gebied van werkgelegenheid;
9. MOEDIGT de lidstaten AAN om genderspecifieke stereotypen in de context van onderwijs en opleiding op alle niveaus vanaf jonge leeftijd te bestrijden door studenten, ouders en leerkrachten, ook degenen die zich met loopbaanoriëntatie bezighouden, bewuster te maken van gendergelijkheid, en door jonge vrouwen en mannen aan te moedigen om te kiezen voor niet-traditionele onderwijsgebieden en beroepen, vooral om de horizontale segregatie op het niveau van het hoger onderwijs en op de arbeidsmarkt te verminderen;
10. MOEDIGT de lidstaten AAN om te zorgen voor gendermainstreaming in onderwijs- en onderzoeksprogramma's; roept de lidstaten en de Commissie op om gendermainstreaming in het Europese onderzoeksbeleid te bewerkstelligen, te bewaken en te bevorderen, ook in het 7e kaderprogramma, en om maatregelen te nemen opdat er geen genderspecifieke stereotypen worden overgenomen bij de programmering en uitvoering van activiteiten die worden gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds en door EU-programma's als Progress, Daphne en de EU-programma's inzake jeugd, cultuur en een leven lang leren, alsook door het programma "Europa voor de burger";

11. MOEDIGT de lidstaten AAN de gelijke deelname van mannen en vrouwen op het besluitvormingsniveau in onderwijs en onderzoek te bevorderen, en al het mogelijke te doen om de in 2005 door de Raad Concurrentievermogen geformuleerde doelstelling te verwezenlijken;
12. IS INGENOMEN MET de recente activiteiten van de Commissie betreffende het combineren van werk, privéleven en gezin, vooral die welke zijn opgenomen in de routekaart voor de gelijkheid van vrouwen en mannen 2006-2010, en met de raadpleging van de Europese sociale partners over het combineren van werk, privéleven en gezin;
13. ROEPT de lidstaten OP om passende beleidsmaatregelen te nemen teneinde gezinsleven, en onderwijs en opleiding, vooral in het kader van een leven lang leren, met elkaar te verzoenen, om meer vaart te zetten achter de verwezenlijking van de doelstellingen van de Europese Raad van Barcelona van 2002 op het gebied van kinderopvang, en om concrete maatregelen te nemen die ervoor zorgen dat de ouderlijke en andere zorgtaken gelijkelijk worden verdeeld tussen mannen en vrouwen, namelijk door mannen te stimuleren om hun ouderschapsverlof op te nemen, onder meer door vaders recht te geven op ouderschapsverlof, via financiële stimulansen of door middel van voorlichtings- en bewustmakingsinitiatieven;
14. MOEDIGT de lidstaten AAN gendermainstreaming in te voeren bij het formuleren en evalueren van beleidsmaatregelen voor de verdere bevordering van mogelijkheden voor een leven lang leren voor mannen en vrouwen;
15. ROEPT de lidstaten OP concrete maatregelen te nemen om gendermainstreaming in te voeren bij het ontwikkelen van beleidsmaatregelen voor de integratie van migrerende meisjes en vrouwen zowel als van migrerende jongens en mannen in het onderwijssysteem teneinde genderstereotypen te doorbreken;
16. VERWELKOMT de oprichting van het Europees Instituut voor gendergelijkheid en VERZOEKT de lidstaten verder te gaan met de verbetering van het verzamelen, samenbrengen, analyseren en verspreiden van recente, betrouwbare en vergelijkbare gegevens, uitgesplitst naar geslacht en leeftijd, vooral door middel van medewerking van de nationale instituten voor de statistiek, zodat statistieken en gegevens betreffende de drie door het Duitse voorzitterschap voorgestelde indicatoren en statistische gegevens over andere indicatoren met betrekking tot de thema's van het Actieprogramma van Peking, op gezette tijden beschikbaar zijn en regelmatig worden geëvalueerd;

17. MOEDIGT de follow-up en beoordeling van het Actieprogramma van Peking AAN op de gebieden "Vrouwen en armoede" en "Jonge meisjes", alsmede op de overige aandachtsgebieden;

 18. VERZOEKT de lidstaten en de Commissie in andere communautaire processen in voorkomend geval rekening te houden met de thema's die in het kader van de follow-up van het Actieprogramma van Peking besproken zijn en waarvoor reeds indicatoren zijn aangenomen, en VERZOEKT de lidstaten en de Commissie om de vorderingen op dit gebied regelmatig te evalueren.
-